

økonomisk kriminalitet og tiltrådt af såvel straffelovrådet som retsplejerådet, der i øvrigt ikke har væsentlige indvendinger mod den af udvalget foreslåede regel. Derfor stiller justitsministeriet forslag om en sådan ændring af retsplejelovens § 723. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med udkastet i betænkning nr. 1066/1986, side 195 ff.

I overensstemmelse med udtalelserne i betænkningen, s. 192 f, har justitsministeriet i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse overvejet at foretage en mere omfattende omskrivning og modernisering af reglerne i retsplejelovens §§ 723–723 a og 749. En sådan almindelig revision af reglerne om tiltalefrafald og -opgivelse rejser imidlertid en række vanskelige spørgsmål. Justitsministeriet har derfor bl.a. af tidsmæssige grunde afstået fra en sådan almindelig modernisering af disse regler; og resultatet er derfor, at der alene stilles forslag om at indsætte den af udvalget foreslåede beskæringsregel i de gældende regler i § 723.

Efter den foreslåede nye regel i retsplejelovens § 723, stk. 3, skal påtalemyndigheden helt eller delvis kunne opgive eller frafalde tiltale, såfremt sagens (fuldstændige) gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller behandlingstider, som ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, som i givet fald vil kunne forventes idømt.

Udvalget om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet har i betænkning nr. 1066/1986, side 190–192, nærmere beskrevet bestemmelsens indhold og dens forventede anvendelse i fremtidig praksis. Det fremhæves her, at situationen i praksis oftest vil være den, at man på et ret tidligt stadium af sagen må tage stilling til, om efterforskningen bør begrænses til visse forhold for at fremskynde hele sagen, altså også behandlingen af sagen, inden den kommer for retten. Beskæringen vil således oftest i praksis – som også fremhævet af retsplejerådet – have form af en tiltaleopgivelse.

I overensstemmelse med de nye regler om påtalekompetencen, som gennemførtes ved retsplejereformen af 1984, er det fundet mest hensigtsmæssigt – som også foreslåede af udvalget om økonomisk kriminalitet – at lade kompetencen til at opgive eller frafalde tiltale efter den nye regel følge retsplejelovens almindelige ordning. Kompetencen til at beskære sager af procesøkonomiske grunde skal således efter forslaget, ligesom kompetencen til i øvrigt at opgive eller frafalde tiltale, ligge hos vedkommende påtalemyndighed, dvs. i statsadvokatsager hos statsadvokaten og i politisager hos politimesteren. Justitsministeriet vil imidlertid i forbindelse med en eventuel gennemførelse af lovforsla-

get overveje spørgsmålet om udsendelse af instruktionsforskrifter om forelæggelse af visse sager for den overordnede anklagemyndighed. Det bemærkes i den forbindelse, at der i forbindelse med omlægningen af påtalekompetencen i 1984 blev udsendt sådanne instruktionsforskrifter, og at det vil kunne vise sig naturligt at supplere disse med forskrifter om forelæggelse for den overordnede anklagemyndighed af visse sager om beskæring efter den nye regel.

3. Erhvervsfrakendelse

3.1. Ved en folketingsbeslutning af 30. maj 1985 er regeringen af folketinget blevet opfordret til at træffe forskellige foranstaltninger med henblik på at modvirke misbrug af konkurs- og selskabslovgivningen. Efter folketingsbeslutningen skal der i overvejelserne herom bl.a. indgå spørgsmålet om rettighedsfrakendelse vedrørende retten til at drive erhvervsvirksomhed. Folketingsbeslutningen kommer også ind på spørgsmålet om stråmandsvirksomhed og på spørgsmålet om straf for overtrædelse af en erhvervsfrakendelse.

Til opfyldelse af de nævnte punkter i folketingsbeslutningen stilles der lovforslag om ændring af straffeloven, således at der sker en udvidelse af mulighederne for at frakende retten til at være direktør, bestyrelsesmedlem m.v. i selskaber m.v.

Folketingsbeslutningen omtaler også forskellige andre foranstaltninger, som skal indgå i overvejelserne vedrørende bekæmpelse af misbrug af konkurs- og selskabslovgivningen. Der tales i den forbindelse bl.a. om spørgsmålet om vurdering og salg af boaktiver m.v. Det kan i den forbindelse oplyses, at justitsministeriet har nedsat et udvalg, som bl.a. skal overveje spørgsmålet om disse andre mulige tiltag, som er omtalt i folketingsbeslutningen.

3.2. Udvalget om økonomisk kriminalitet har i afsnit IV i betænkning nr. 1066/1986 (side 201 ff) drøftet spørgsmålet om foranstaltninger mod konkurs- og selskabsmisbrug.

Disse former for misbrug beskrives nærmere i betænkningen, side 203 ff. En mulighed for at misbruge de selskabsretlige regler kan f.eks. bestå i at oprette et aktie- eller anpartsselskab, der producerer eller forhandler en vare. Selskabet oparbejder et stort driftsunderskud (eventuelt gennem løbende udlusning af indtjeningen). I særdeleshed told- og skattevæsenet har typisk betydelige beløb til gode i selskabet. Selskabets aktiver sælges billigt til et nyt selskab, som det første selskab eller dets ejere ikke formelt behersker. Det første selskab erklæres